

Asia: VN/14302/2019

Lausuntopyyntö luonnoksesta uudeksi ilmastolaiksi

Lausunnonantajan lausunto

Yleisiä huomioita esityksestä

-

Hiilineutraaliustavoite ja päästövähennystavoitteet (2 §)

-

Valtion viranomaisen ja kunnallisen viranomaisen edistämismääräys (5 §)

-

Suunnittelujärjestelmä, erityisesti uusi maankäyttösektorin suunnitelma (7–13 §)

-

Ilmastopolitiikan seuranta ja ilmastovuosikertomus (15–18 §)

-

Saamelaiskulttuurin edistäminen, saamelainen ilmastoneuvosto (mm. 14 §, 21 §)

-

Suomen ilmastopaneeli (20 §)

-

Muutoksenhaku (22 §)

-

Esityksen vaikutukset

-

Muita huomioita

Olemme nuorten kanssa pohtineet kokouksessa seuraavaa lausuntoa. Ilmastoan liittyviä päätöksiä ei tule tehdä vain ilmasto huomioon ottaen, vaan tavoitteiden ja toimenpiteiden pitää edistää myös keke-tavoitteita. Keke-tavoitteiden huomioiminen ei riitä, vaan tulee myös toimia niiden ehdoilla.

Ilmaston ja luonnon itseisarvo on sisällytettävä lain tavoitteisiin. Tämä tarkoittaa, että ilmaston ja biodiversiteetin yhteyttä ei voi jättää huomioimatta. Lisäksi on kiinnitettävä huomiota sosiaaliseen kestävyteen ja yhdenvertaisuuteen.

Suomen valtion toimien vaikutukset rajojen ulkopuolella, esimerkiksi tuonnin muodossa, on huomioitava laissa. asettamalla tavoitteita ja tarvittavia toimenpiteitä tavoitteiden saavuttamiseksi. Yksi tavoitteista, joita tulisi asettaa, on luonnonvarojen ylikuluttamisen lopettaminen - pelkkä hiilineutraalius ei riitä. Esimerkiksi päästöjen kompensoinnin on oltava vasta viimeinen vaihtoehto. Sen sijaan ensisijaiseksi tavoitteeksi tulisi asettaa päästöjen ja kuluttamisen kokonaisvaltainen vähentäminen.

Lakiehdotus keskittyy vain teknisiin ja luonnontieteellisiin seikkoihin. Ehdotamme tiukempaa sitomista sosiaalisiin, kulttuurisiin ym. tekijöihin ja lain vaikutuksiin edellä mainittuihin asioihin.

Laista on saatava velvoittava kaikille osapuolille, toimenpiteiden velvoittavuuden tulee olla lain keskiössä. Suunnitelmien ja raporttien julkisuus on oltava taattua.

Tarkistetaan eduskunnalle annettavien dokumenttien julkisuutta, koska ne ovat tällä hetkellä vaikeasti löydettävissä.

Todelliset tiedonsaanti- ja osallistumismahdollisuudet on taattava, koska tietoiset kansalaiset ovat parhaimmat kirittäjät päätöksentekijöille.

Tarvitaan selkokielistä tiedotusta oikeanlaisia tiedotuskanavia hyödyntäen. On huomioita lapset, nuoret sekä kielivähemmistöt.

Ilmastolain pohjalta on kyettävä velvoittamaan eri tahot järjestämään koulutuksia. Esimerkiksi nuorten tasolla nuorten ilmastopaneeli.

Yousif Mohamed Ibrahim Mohamed
Nuorten Agenda2030